

Økonomiudfordringer på Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Randers i 2019

Dato 21. november 2018

Koncernøkonomi

Sag. nr. 1-21-78-2-18

I forlængelse af de forventede økonomiske ubalancer i 2018 på Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Randers, vil dette notat indeholde en beskrivelse af de økonomiske udfordringer i budget 2019, som er kendte på nuværende tidspunkt. Der vil ligeledes være en gennemgang af mulige tiltag for at reducere udgifterne på de to hospitaler.

Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Randers forventer ubalancer på henholdsvis -130,0 mio. kr. og -17,1 mio. kr. i 2019.

Side 1

Aarhus Universitetshospital

Forventet ubalance i 2018

I foråret 2017 stod det klart for Aarhus Universitetshospital, at der var behov for en spareplan i de kommende år. Årsagen var primært høje engangsudgifter i forbindelse med udflytning til de nye bygninger, høje udgifter til driften af de nye bygninger samt afdrag på leasinggæld og energilån.

Aarhus Universitetshospital har igangsat en intern spareplan på 300 mio. kr. i 2018 stigende til 390 mio. kr. i 2019. På grund af delårseffekt og endnu ikke identificerede konkrete spareforslag er besparelsen i 2018 på ca. 130 mio. kr. Herudover er der engangsbesparelser på 50 mio. kr. Regionsrådet tildelte en bevilling på 43 mio. kr. på mødet i maj til dækning af uforudsete flytteudgifter (teknisk dobbeltdrift og flytteorganisation) og grænsefladeprojekter. Herefter er den økonomiske udfordring på 77 mio. kr. som vist i tabellen nedenfor.

Table 1. Udfordringer i økonomien i 2018

	Mio. kr.
Sparekrav i den interne spareplan	300,0
Iværksatte spareforslag	-130,0
Engangsbesparelser i 2018	-50,0
Budgetudfordring	120,0
Bevilling tildelt af Regionsrådet	-43,0
Forventet merforbrug i 2018	77,0

Hospitalet arbejder med opfyldelse af den interne spareplan. Men da det i 2018 ikke har været muligt at indfri sparekravet med varige besparelser, har der været behov for engangsbesparelser på 50 mio. kr. for at mindske merforbruget.

Derudover oplever hospitalet fortsat et stigende udgiftspres, og for at merforbruget ikke skal overstige 77 mio. kr., arbejder hospitalet med håndtag til opbremsning i forbruget, som eksempelvis vakance på op mod 3 måneder ved stillingsopsigelse, reduktion af udgifter til øvrig drift og diverse udgifter. Hospitalet forventer et årsresultat på -77 mio. kr. i 2018.

Budget 2019

Udfordringer i økonomien i budget 2019

Den pressede økonomiske situation fortsætter ind i 2019, som vist i tabellen nedenfor.

Tabel 2. Udfordringer i økonomien i 2019

	Mio. kr.
Sparekrav i den interne spareplan	390,0
Iværksatte spareforslag	-260,0
Udfordring i 2019	130,0

Stigningen i den interne spareplan er på 90 mio. kr. fra 2018 til 2019. De primære årsager til det øgede sparekrav i 2019 er opdrift i sparekravet fra Spar1519 og merudgifter i relation til udflytning og ibrugtagning af nybyggeriet. En del af hospitalet er nu samlet i Skejby, og derfor begynder realiseringen af effektiviseringsgevinsten på 8 % på baggrund af kvalitetsfundsbyggeriet, hvor den resterende andel af effektiviseringsgevinsterne skal afleveres i 2019/2020, efter at den sidste del af byggeriet er ibrugtaget. I forhold til sparekravet fra 2018 på 300 mio. kr. mangler hospitalet fortsat at identificere konkrete besparelsesforslag på 40 mio. kr., hvilket betyder, at den samlede udfordring i økonomien er på i alt 130 mio. kr. i 2019.

Presset i 2019 består således hovedsageligt af kendte/forudsete forhold, hvilket der er taget højde for i de planer, der er lagt for genopretning af den økonomiske balance på Aarhus Universitetshospital.

Sidste etape af udflytning og samling under fælles tag sker i foråret 2019. Første del af 2019 vil fortsat være præget af udflytning og de udfordringer både økonomisk og driftsmæssigt, der er forbundet med dette. Fra medio 2019 vil Aarhus Universitetshospital være samlet under fælles tag, hvilket giver muligheder for implementering af de planlagte optimeringer og effektiviseringer i og mellem afdelingerne.

Derudover er der andre usikkerheder, som kan påvirke hospitalets økonomi i 2019, men omfanget er ikke kendt på nuværende tidspunkt. Det er blandt andet samhandel med de andre regioner og eventuelle merudgifter til afvikling af udskudte og aflyste operationer i 2018 og 2019 som følge af flytningerne. Der kan ligeledes komme merudgifter til privathospitaler som følge af flere henviste patienter.

Initiativer til udgiftsreduktioner

Aarhus Universitetshospital vil arbejde med to overordnede strategier for at identificere og realisere yderligere potentialer for effektiviseringer/besparelser.

For at sikre opfyldelse af, at de udmøntede sparekrav omsættes til udgiftsreduktioner i afdelingernes drift, har Hospitalsledelsen udvalgt 5 tværgående områder til nærmere gennemgang. Der er igangsat et arbejde, hvor de 5 områder skal analyseres grundigt med henblik på at afdække potentialer for og metoder til effektiviseringer i 2019. Det omfatter henholdsvis:

- OP-området
- Det ambulante område

- Sengekapacitet
- Optimeret styring af udgifterne til utensilier/implantater
- Logistik og serviceområderne.

Det er forventningen, at arbejdet med disse områder kan afdække nye effektiviseringspotentialer og resultere i konkrete ændringer i afdelingernes drift og udgifter.

Udover arbejdet med de tværgående områder vil Aarhus Universitetshospital intensivere analysearbejdet på de afdelinger, der har væsentlige ubalancer. Analyserne skal afdække de primære årsager til ubalancerne samt mulige tiltag til genopretning i de enkelte afdelinger. Fokusområderne vil bl.a. være sammenhæng i udviklingen i aktivitet og udgifter, optimering af fremmøde-/vagtplanlægning, udnyttelse af overenskomster og bookingpraksis.

De gode erfaringer og resultater med udgiftsreducerende tiltag skal efterfølgende deles, så andre afdelinger kan anvende dem.

Det er Aarhus Universitetshospitals forventning, at de nævnte indsatser og tiltag vil bidrage til genopretning af den økonomiske balance, men det er usikkert, om der opnås balance allerede i 2019.

Regionshospitalet Randers

Forventet ubalance i 2018

I løbet af 2017 stod det klart, at det var nødvendigt at iværksætte en intern spareplan med henblik på at opnå budgetbalance i 2018. I alle afdelinger og tværgående funktioner blev der iværksat tiltag for at reducere udgifter på i alt 20,2 mio. kr. i 2018 stigende til 27,5 mio. kr. i 2019.

I 2018 har hospitalet oplevet en stigning i patientindtaget, hvilket har udfordret implementeringen af den interne spareplan, herunder reduktionen af sengekapaciteten. De aktuelle tal peger på et væsentligt merforbrug i den almindelige hospitalsdrift, og hertil kommer en række ekstra udgifter, som er vanskelige at indarbejde i et i forvejen stramt budget.

Hospitalet har i en længere periode arbejdet med at bringe hospitalets økonomi i balance. Der er iværksat en del tiltag, men flere af disse får først fuld effekt i 2019. Regionshospitalet Randers forventer på den baggrund et merforbrug på 22 mio. kr. i 2018, som det fremgår af økonomiopfølgningen pr. 31.oktober.

Budget 2019

Udfordringer i økonomien i budget 2019

Den pressede økonomiske situation fortsætter ind i 2019, som vist i tabellen nedenfor.

Tabel 3. Udfordringer i økonomien i 2019

	Mio. kr.
Ubalance i afdelinger	11,0
Patologi	8,0
Spar1519	3,2
Øgede udgifter til privathospitaler	4,5
Udfordringer i 2019	26,7

Tre af de nævnte udfordringer i 2019 er uændrede i forhold til 2018, hvilket er nærmere beskrevet i notat fremlagt på regionsrådsmødet den 26. september 2018, hvor der blev givet en orientering om de økonomiske udfordringer i 2018 på Aarhus Universitetshospital og Regionshospitalet Randers. Det omhandler ubalance i afdelinger på 11,0 mio. kr., patologi på

8,0 mio. kr. og øgede udgifter til privathospitaler på 4,5 mio. kr. Dertil kommer yderligere besparelse i 2019 til implementering af Spar1519 på 3,2 mio. kr., hvorfor ubalancen er på 26,7 mio. kr. i 2019.

Regionshospitalet Randers er ved at udmønte de besparelser, der indgår i budget 2019 internt på hospitalet, og den endelige effekt af denne implementering er endnu ikke kendt, men kan muligvis presse hospitalets økonomi yderligere.

Initiativer til udgiftsreduktioner

Regionshospitalet Randers arbejder med forskellige initiativer for at skabe balance i økonomien, men det forventes ikke, at de igangsatte tiltag vil betyde budgetbalance i 2019. Nedenstående tabel viser en oversigt over de initiativer til besparelser, som hospitalet arbejder med, og som forventes at få effekt i 2019.

Tabel 4. Initiativer til besparelser i 2019

Initiativer i 2019	Mio. kr.
Nedlæggelse af to operationslejligheder	-1,4
Optimering af patientforløb	-6,2
Uddannelseslæger	-1,0
Sammenlægge / samarbejde om vagttag	-0,5
Opgaveflytninger	-0,5
Samlet reduktion / besparelse	-9,6

Tiltagene i forhold til "nedlæggelse af to operationslejligheder" og "optimering af patientforløb" iværksættes i 2018, med en forventet udgiftsreduktion på henholdsvis 0,2 mio. kr. og 0,3 mio. kr. i 2018 stigende til 1,4 mio. kr. og 6,2 mio. kr. i 2019. Initiativerne er beskrevet i det forannævnte notat fremlagt på regionsrådsmødet den 26. september 2018.

Regionshospitalet Randers løfter (som de øvrige hospitaler) en tiltagende stor og omkostningsfyldt uddannelsesopgave for læger. De ønsker derfor at reducere antallet af uddannelseslæger i 2019, svarende til en besparelse på 2,0 mio. kr. stigende til 5,0 mio. kr. over de næste 5 år. Da der på nuværende tidspunkt ikke er taget endelig stilling til forslaget om reduktion af lægelige uddannelsesstillinger, indregnes her kun en besparelse på 1,0 mio. kr.

Hospitalet ser et potentiale på flere områder ved at sammenlægge eller samarbejde om vagttag, hvilket kan give en besparelse på 0,5 mio. kr. om året.

Regionshospitalet Randers har konstant fokus på opgaveflytning mellem faggrupper, hvilket kan give en udgiftsreduktion på 0,5 mio. kr. i 2019. Eksempelvis håndteres vask af skoper nu af serviceassistenter i stedet for sygeplejersker, og bioanalytikerne på Patologisk Institut varetager indstøbning og skæring af vævsprøver for patologerne. På endoskopi afsnittet uddannes et stigende antal sygeplejersker, der kan skopere i stedet for lægerne. Det forventes, at der i 2019 er uddannet et tilstrækkeligt antal sygeplejersker til at overtage det meste af screeningsskopiaktiviteten fra lægerne. Hidtil har en del af dette arbejde været udført af læger på frivilligt ekstra arbejde til en højere løn.

Derudover arbejder hospitalet med nedbringelse af akutaktivitet og tættere samdrift mellem blodbanken i Grenaa og Randers for at opnå yderligere besparelser i 2019.

Hospitalet har udfordringer på 26,7 mio. kr. i 2019, men kun anvist besparelser på 9,6 mio. kr. Regionshospitalet Randers har derfor en ubalance på -17,1 mio. kr. i 2019, som der på nuværende tidspunkt ikke er iværksat initiativer for at imødegå.

I 2020 starter tilbagebetaling af tidligere års merforbrug. Det betyder, at den samlede budgetramme for hospitalet reduceres, og der fortsat vil være udfordringer i økonomien.